

II. BESEDILO ČLENOV

PREDLOG
EVA 2025-1811-0001

ZAKON O SKLEPANJU IN IZVAJANJU MEDNARODNIH POGODB TER DRUGIH MEDNARODNIH AKTOV

I. POGLAVJE: SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (predmet urejanja)

(1) Ta zakon ureja postopek sklepanja in izvajanja mednarodnih pogodb ter drugih mednarodnih aktov.

(2) Vprašanja, ki jih ne ureja ta zakon, se urejajo v skladu s pravili mednarodnega prava.

2. člen (informacije v zvezi s postopki po tem zakonu)

(1) Informacije, dokumenti in akti iz postopkov po tem zakonu ali v zvezi s temi postopki niso javnega značaja, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Za dokumente ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, se poleg tega uporablja 45.a člen zakona, ki ureja zunanje zadeve.

3. člen (pobuda in mnenje o pravni naravi mednarodnega akta)

(1) Postopek sklenitve mednarodnega akta se začne s pobudo.

(2) Pobudo za sklenitev mednarodnega akta lahko da upravni organ ali drug državni organ.

(3) Če je pobudnik drug državni organ, ustrezno obrazloženo pobudo v obravnavo prevzame vsebinsko pristojni upravni organ.

(4) Pobudnik mora pridobiti mnenje ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, o njegovi pravni naravi in postopku sklenitve po tem zakonu.

(5) Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, da mnenje na podlagi predlaganega osnutka besedila ali bistvenih elementov mednarodnega akta.

II. POGLAVJE: PRAVNO ZAVEZUJOČI AKTI

1. Podpoglavje: MEDNARODNE POGODBE

4. člen (mednarodna pogodba)

Mednarodna pogodba je dogovor, ki ga Republika Slovenija sklene pisno z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami in za katerega velja mednarodno pravo, ne glede na število listin, iz katerih je sestavljen, in ne glede na njegovo posebno poimenovanje.

5. člen (začetek postopka sklenitve mednarodne pogodbe)

Postopek za sklenitev mednarodne pogodbe s predlogom vladi začne vsebinsko pristojni upravni organ (v nadaljnjem besedilu: predlagatelj).

6. člen (predlog za sklenitev mednarodne pogodbe)

(1) Predlog vsebuje:

- razloge za sklenitev mednarodne pogodbe;
- bistvene elemente mednarodne pogodbe, vključno z morebitnimi pridržki in začasno uporabo;
- predlog stališč delegacije v pogajanjih, vključno z mnenjem organa, pristojnega za zakonodajo, o skladnosti predlaganih stališč s pravnim redom Republike Slovenije;
- predlog za sestavo delegacije, predračun stroškov za njeno delo in način njihovega pokritja;
- predlog, kdo naj mednarodno pogodbo parafira, podpiše ali drugače potrdi verodostojnost besedila;
- navedbo organa, pristojnega za ratifikacijo mednarodne pogodbe;
- oceno, ali sklenitev mednarodne pogodbe narekuje spremembo veljavnih predpisov ali sprejetje novih;
- predlog odobritve morebitne začasne uporabe;
- oceno potrebnih finančnih sredstev za izvajanje mednarodne pogodbe in način njihove zagotovitve, vključno z mnenjem ministrstva, pristojnega za finance;
- izjavo predlagatelja o skladnosti mednarodne pogodbe s pravnim redom Evropske unije in o morebitni pridobitvi odobritve pristojnih organov Evropske unije.

(2) Predlog iz prejšnjega odstavka predlagatelj predhodno medresorsko uskladi.

(3) Predlog vsebuje tudi osnutek mednarodne pogodbe, če je to mogoče.

(4) Predlogu mora biti priloženo pisno soglasje ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve.

(5) Odločitev o predlogu za sklenitev mednarodne pogodbe sprejme vlada. Če je za ratifikacijo mednarodne pogodbe pristojen državni zbor, vlada predlog pošlje v potrditev delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko.

7. člen (delegacija za pogajanja in njena pooblastila)

(1) Vlada določi delegacijo za pogajanja in njena pooblastila, ko sprejme predlog za sklenitev mednarodne pogodbe.

(2) Delegacija med pogajanja deluje v skladu s stališči in pooblastili vlade.

(3) Če se med pogajanja obravnavajo vprašanja, ki v predlogu niso zajeta, mora predlagatelj, če gre za bistvene elemente mednarodne pogodbe, vključno z začasno uporabo, pridobiti novo stališče vlade. V tem primeru delegacija predloži pogajanja.

(4) Kadar vlada oblikuje nova stališča za pogajanja o mednarodni pogodbi, za ratifikacijo katere je pristojen državni zbor, jih predloži v potrditev delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko.

(5) Vodja delegacije zagotovi skrbni pregled besedila v vseh jezikovnih različicah ali potrdi verodostojnost besedila mednarodne pogodbe s parafiranjem, s podpisom zapisnika o uskladitvi besedila ali s sprejetjem besedila mednarodne pogodbe.

8. člen **(poročilo o končanih pogajanjih)**

(1) Po končanih pogajanjih pristojni upravni organ po potrebi pripravi poročilo o pogajanjih, vključno z usklajenim besedilom mednarodne pogodbe in ga pošlje v obravnavo vladi.

(2) Po potrebi vlada poročilo pošlje v seznanitev tudi delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko.

9. člen **(podpis ali sprejetje mednarodne pogodbe)**

(1) Če je besedilo mednarodne pogodbe usklajeno s sprejetimi stališči, lahko pooblaščen oseb mednarodno pogodbo podpiše ali sprejme njeno besedilo.

(2) Pooblaščen oseb poimensko določi vlada s sklepom.

(3) Pooblastilo za podpis ali sprejetje mednarodne pogodbe pooblaščen oseb izda minister, pristojen za zunanje zadeve, če je pooblastilo potrebno.

(4) Stalnemu predstavniku Republike Slovenije pri Evropski uniji se lahko izda splošno pooblastilo za podpis ali sprejetje mednarodnih pogodb, ki se sklepajo v okviru Evropske unije.

10. člen **(posebne določbe o začasni uporabi)**

(1) Če je za ratifikacijo mednarodne pogodbe pristojen državni zbor, lahko delovno telo državnega zbora, pristojno za zunanjo politiko, pri odločanju o predlogu za sklenitev mednarodne pogodbe v skladu s 6. členom tega zakona odobri začasno uporabo tistih njenih delov ali določb, ki ne narekujejo spremembe zakonov ali sprejetja novih.

(2) Določbe mednarodne pogodbe, ki se začasno uporabljajo v Republiki Sloveniji, se po sklepu vlade ali državnega zbora ali na drug ustrezen način skupaj z odločitvijo o odobritvi začasne uporabe objavijo v državnem uradnem listu.

(3) Če se začasna uporaba dogovori v mednarodnem aktu, ki ni del mednarodne pogodbe, ki bi se v skladu z njim začasno uporabljala, se zanj smiselno uporabljajo določbe tega zakona o začasni uporabi, ki se uporabljajo za dogovor o začasni uporabi kot del mednarodne pogodbe.

11. člen (ratifikacija)

(1) Postopek za ratifikacijo mednarodne pogodbe vodi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, na predlog predlagatelja.

(2) Akt o ratifikaciji vključuje izvirno besedilo mednarodne pogodbe v slovenskem jeziku in v enem od uradnih jezikov druge pogodbenice ali svetovnem jeziku, ki v skladu s pogodbo prevlada v primeru razlik pri njeni razlagi. Če pogodba ni sklenjena v slovenskem jeziku, se ob izvirnem besedilu objavi tudi uradni prevod v slovenski jezik.

(3) Kadar je besedilo mednarodne pogodbe že objavljeno v državnem uradnem listu ali v Uradnem listu Evropske unije, se v aktu o ratifikaciji navede le sklic na objavo.

(4) V aktu o ratifikaciji se navedejo organi, ki skrbijo za izvajanje mednarodne pogodbe. Poleg tega sme akt vsebovati še:

- določbe glede pridržkov in izjav k mednarodni pogodbi;
- navodila glede uskladitve notranjih predpisov z mednarodno pogodbo;
- navodila organom, pristojnim za izvajanje mednarodne pogodbe, za njeno izvajanje;
- način zagotovitve sredstev za izvajanje mednarodne pogodbe;
- pooblastilo za izdajo predpisov za izvajanje mednarodne pogodbe.

(5) Mednarodne pogodbe z zakonom ratificira državni zbor, če vsebina mednarodne pogodbe v skladu z ustavo spada v njegovo pristojnost ali če je za izvajanje pogodbe treba zagotoviti nova proračunska sredstva.

(6) Druge mednarodne pogodbe ratificira vlada z uredbo.

(7) Vlada ratificira tudi tiste spremembe mednarodnih pogodb, ratificiranih z zakonom, ki ne narekujejo spremembe zakonov ali sprejetja novih.

(8) Pred ratifikacijo mednarodne pogodbe v pristojnosti vlade ta delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko, na njegovo zaprosilo ali na svojo pobudo pošlje kopijo mednarodne pogodbe.

(9) V posebej utemeljenih primerih vlada predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe pošlje v obravnavo državnemu zboru z zaprosilom za prednostno obravnavo.

12. člen (pristop k mednarodni pogodbi)

V primeru pristopa k mednarodni pogodbi na predlog pristojnega upravnega organa ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, pošlje v postopek predlog akta o ratifikaciji mednarodne pogodbe.

13. člen (pridrži in izjave)

(1) O vložitvi, spremembi ali umiku pridržka k mednarodni pogodbi odloči organ, pristojen za njeno ratifikacijo, pri tem pa se smiselno uporabljajo določbe 6. in 11. člena tega zakona.

(2) O vložitvi, spremembi ali umiku izjave k mednarodni pogodbi odloči vlada.

14. člen
(ugovori k pridržkom ali izjavam drugih držav)

O ugovoru k pridržku ali izjavi druge države ali o umiku ugovora na predlog pristojnega upravnega organa odloča ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, po posvetovanju s pristojnim upravnim organom.

15. člen
(objava mednarodnih pogodb)

(1) Mednarodna pogodba mora biti objavljena pred začetkom njene veljavnosti po mednarodnem pravu.

(2) Mednarodna pogodba se objavi v državnem uradnem listu, kot je določeno v drugem odstavku 11. člena tega zakona. V primeru iz tretjega odstavka 11. člena se objavi le določbe akta o ratifikaciji brez besedila pogodbe, v katerih se navede trajna elektronska povezava na besedilo pogodbe, objavljeno v državnem uradnem listu.

(3) Tehnične spremembe mednarodnih pogodb se lahko objavijo v državnem uradnem listu.

16. člen
(objava drugih relevantnih informacij v zvezi z mednarodno pogodbo)

V državnem uradnem listu lahko ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, na predlog pristojnega organa ali na lastno pobudo objavi tudi druge relevantne informacije v zvezi z mednarodno pogodbo.

17. člen
(privolitev države, da jo mednarodna pogodba zavezuje)

(1) Republika Slovenija lahko izrazi privolitev, da jo mednarodna pogodba zavezuje, z diplomatsko noto ali listino o ratifikaciji, sprejetju ali odobritvi mednarodne pogodbe ali o pristopu k njej. Listino izda predsednik republike.

(2) Za deponiranje ali izmenjavo diplomatskih not ali listin iz prejšnjega odstavka in druga dejanja, potrebna za začetek veljavnosti mednarodne pogodbe za Republiko Slovenijo, skrbi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

18. člen
(začetek veljavnosti mednarodne pogodbe)

(1) Mednarodna pogodba začne za Republiko Slovenijo veljati v skladu z določbami pogodbe in tega zakona.

(2) Če mednarodna pogodba ne vsebuje določbe o začetku veljavnosti, začne za Republiko Slovenijo veljati, ko so vse države skleniteljice privolile, da jih pogodba zavezuje, in v skladu z določbami tega zakona.

19. člen
(objava obvestila o veljavnosti ali uporabi)

Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, objavi obvestilo o začetku oziroma prenehanju veljavnosti ali uporabe mednarodne pogodbe za Republiko Slovenijo v državnem uradnem listu.

20. člen
(registracija)

(1) Mednarodna pogodba se registrira v skladu z mednarodnim pravom in pravili depozitarja mednarodne pogodbe.

(2) Za registracijo mednarodne pogodbe skrbi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

21. člen
(izvajanje mednarodne pogodbe)

(1) Za izvajanje mednarodne pogodbe skrbi vlada prek pristojnih upravnih organov.

(2) Pristojni upravni organi seznanjajo vlado z izvajanjem mednarodne pogodbe s svojega delovnega področja na svojo pobudo ali na zahtevo vlade.

(3) Vlada seznanja državni zbor z izvajanjem mednarodne pogodbe, ki jo je ratificiral državni zbor, na svojo pobudo ali na zahtevo državnega zbora.

22. člen
(sprememba mednarodne pogodbe)

Določbe tega zakona o sklenitvi mednarodne pogodbe se smiselno uporabljajo tudi za postopek njene spremembe, če s tem zakonom ni določeno drugače.

23. člen
(popravek napake v besedilu mednarodne pogodbe)

Glede popravka napake v besedilu mednarodne pogodbe se uporablja pravo mednarodnih pogodb.

24. člen
(prenehanje veljavnosti in začasno prenehanje uporabe)

(1) O prenehanju veljavnosti in začasnem prenehanju uporabe mednarodne pogodbe odloči vlada po postopku, za katerega se smiselno uporabljajo določbe za njeno sklenitev.

(2) Za prenehanje veljavnosti mednarodne pogodbe, ki jo je ratificiral državni zbor, je potrebno soglasje delovnega telesa državnega zbora, pristojnega za zunanjo politiko.

25. člen
(neskladje mednarodne pogodbe in notranjega prava)

(1) Če so določbe zakona ali drugega predpisa v nasprotju z določbami mednarodne pogodbe, vlada začne postopek za spremembo ali dopolnitev zakona oziroma drugega predpisa ali za spremembo oziroma prenehanje veljavnosti mednarodne pogodbe.

(2) Do spremembe ali dopolnitve zakona ali drugega predpisa se v delu, ki je v nasprotju z mednarodno pogodbo, uporablja samo mednarodna pogodba.

26. člen
(smiselna uporaba določb)

Določbe tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za sklenitev mednarodne pogodbe na zasedanjih meddržavnih teles, v mednarodnih organizacijah, na mednarodnih konferencah ali za pristop k mednarodni pogodbi.

27. člen
(mednarodne pogodbe v okviru članstva v Evropski uniji)

V zvezi z mednarodnimi pogodbami, ki se sklepajo v okviru članstva Republike Slovenije v Evropski uniji, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije, in tega zakona.

28. člen
(hramba in evidence)

Pristojni upravni organ čim prej in najpozneje v desetih delovnih dneh pošlje izvirnik ali overjeno kopijo mednarodnega akta v hrambo in evidenco ministrstvu, pristojnemu za zunanje zadeve.

2. Podpoglavje: ENOSTAVNI SPORAZUMI

29. člen
(informacija o nameravani sklenitvi enostavnega sporazuma)

(1) Za namene tega zakona se za enostavne sporazume štejejo mednarodni akti, ki jih za izvajanje mednarodnih pogodb sklepajo s temi pogodbami pooblaščen organi, ter tisti, s katerimi se podrobneje opredelijo že prevzete obveznosti iz mednarodnih pogodb.

(2) Pristojni upravni organ po pridobitvi mnenja ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, iz 3. člena tega zakona, da je mednarodni akt enostavni sporazum, pripravi informacijo o nameravani sklenitvi enostavnega sporazuma, ki ji, če je mogoče, priloži njegovo besedilo.

(3) Informaciji o sklenitvi enostavnega sporazuma mora biti priloženo pisno soglasje ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve.

(4) Vlada sprejme informacijo o nameravani sklenitvi.

30. člen
(začetek veljavnosti enostavnega sporazuma in začasna uporaba)

(1) Če je informaciji priloženo končno besedilo, vlada odobri besedilo enostavnega sporazuma. V tem primeru lahko enostavni sporazum za Republiko Slovenijo začne veljati z dnem podpisa, če pravna podlaga, na kateri temelji, ne določa drugače.

(2) Če informaciji o nameravani sklenitvi ni priloženo končno besedilo enostavnega sporazuma, ga vlada po podpisu potrdi s sklepom. V tem primeru se lahko določbe enostavnega sporazuma začasno uporabljajo z dnem podpisa, če se je vlada s tem strinjala ob obravnavi informacije o nameravani sklenitvi.

31. člen
(objava)

Predlagatelj sklenitve enostavnega sporazuma lahko objavi njegovo besedilo v državnem uradnem listu ali predlaga, da se objavi sklep o njegovi potrditvi skupaj z besedilom sporazuma.

32. člen
(sprememba enostavnega sporazuma)

Za spremembe enostavnih sporazumov se smiselno uporabljajo določbe tega podpoglavja o njegovi sklenitvi.

33. člen
(prenehanje veljavnosti ali začasno prenehanje uporabe)

O prenehanju veljavnosti ali začasnem prenehanju uporabe enostavnega sporazuma odloči vlada.

34. člen
(hramba in evidence)

Za hrambo in evidenco enostavnih sporazumov se uporabljajo določbe 28. člena tega zakona.

3. Podpoglavje: POSEBNI POSTOPKI

35. člen
(postopek v zvezi s popravki mednarodnih pogodb)

(1) Če se po končanem postopku ratifikacije ugotovijo pomembne redakcijske napake v besedilu mednarodne pogodbe, ki je vključeno v akt o ratifikaciji ali na katerega se sklicuje akt o ratifikaciji v skladu s tretjim odstavkom 11. člena tega zakona, se v zvezi z objavo popravkov uporabljajo določbe zakona, ki ureja državni uradni list.

(2) Če se po končanem postopku ratifikacije ugotovijo vsebinske napake v besedilu mednarodne pogodbe, vključenem v akt o ratifikaciji, ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, začne postopek za spremembo akta o ratifikaciji.

36. člen
(nasledstvo mednarodne pogodbe)

(1) Ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, se o nasledstvu mednarodne pogodbe v sodelovanju s pristojnimi upravnimi organi dogovori z drugo državo, mednarodno organizacijo ali depozitarjem mednarodne pogodbe.

(2) Vlada na predlog ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, sprejme predlog akta o notifikaciji nasledstva mednarodne pogodbe in ga pošlje v sprejetje državnemu zboru. Predlog akta o notifikaciji nasledstva vsebuje tudi navedbo organov, ki skrbijo za izvajanje mednarodne pogodbe.

(3) Po začetku veljavnosti akta o nasledstvu ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, sklene pisni dogovor o nasledstvu mednarodne pogodbe z drugo državo ali mednarodno organizacijo oziroma notificira nasledstvo depozitarju mednarodne pogodbe.

37. člen
(objava obvestila o nasledstvu mednarodne pogodbe)

Obvestilo o nasledstvu mednarodne pogodbe z datumom začetka veljavnosti za Republiko Slovenijo, ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, objavi v državnem uradnem listu.

38. člen
(nadaljnja uporaba drugih mednarodnih pogodb države predhodnice)

Mednarodna pogodba države predhodnice, ki je Republika Slovenija ni formalnopravno nasledila in se nanaša na Republiko Slovenijo, se uporabljajo naprej. Če notranji predpisi niso v skladu z mednarodno pogodbo države predhodnice, se uporabi 25. člen tega zakona.

39. člen
(druge odločitve v zvezi z mednarodnimi pogodbami in mednarodnim pravom)

Druge odločitve v zvezi z mednarodnimi pogodbami ali mednarodnim pravom, ki zavezujejo Republiko Slovenijo, sprejme vlada s sklepom.

40. člen
(sklepi in drugi akti mednarodnih organizacij ali institucij)

Za uveljavitev drugih mednarodnih aktov, ki jih v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo, sprejemajo mednarodne organizacije ali institucije, se sprejme zakon ali uredba.

III. POGLAVJE: PRAVNO NEZAVEZUJOČI MEDNARODNI AKTI

41. člen
(informacija o nameravanem podpisu)

(1) Po pridobitvi mnenja ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, o pravni naravi mednarodnega akta pripravi pristojni upravni organ informacijo o nameravanem podpisu oziroma sklenitvi pravno nezavezujočega mednarodnega akta in ji priloži njegovo besedilo.

(2) Kadar postopka za sklenitev pravno nezavezujočega mednarodnega akta ne začne ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, mora biti informaciji o nameravanem podpisu priloženo njegovo pisno soglasje.

(3) Vlada se z informacijo o nameravanem podpisu seznani.

42. člen
(objava)

V državnem uradnem listu lahko ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, na predlog pristojnega organa ali na lastno pobudo objavi pravno nezavezujoč mednarodni akt.

43. člen
(sprememba)

Za spremembo pravno nezavezujočega mednarodnega akta se smiselno uporabljajo določbe tega podpoglavja o njegovi sklenitvi.

44. člen
(prenehanje učinkovanja)

Odločitev o prenehanju učinkovanja pravno nezavezujočega mednarodnega akta je v pristojnosti vlade.

45. člen
(hramba in evidenca)

Za hrambo in evidenco pravno nezavezujočega mednarodnega akta se smiselno uporabljajo določbe 28. člena tega zakona.

IV. POGLAVJE: PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

46. člen
(izvajanje nasledene mednarodne pogodbe)

Za izvajanje mednarodne pogodbe, ki jo je Republika Slovenija nasledila, se uporablja 21. člen tega zakona.

47. člen
(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati 69., 70., 71., 72., 73., 74., 75., 76., 77., 78., 79., 80., 81., 82., 83., 84., 85., 86., 87., 88. in 89. člen Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš).

(2) Besedila mednarodnih pogodb, ki so bila objavljena od začetka veljavnosti Zakona o spremembah Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 31/15) do začetka veljavnosti tega zakona, se objavijo tudi v jeziku, ki prevlada v primeru spora.

48. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

I. POGlavJE: SPLOŠNE DOLOČBE

K 1. členu (predmet urejanja):

Prvi odstavek določa predmet urejanja tega zakona. To so mednarodne pogodbe in drugi mednarodni pravni akti. Mednarodni akt je akt z mednarodnim elementom, ki je lahko pravno zavezujoč ali pravno nezavezujoč. Pravno zavezujoč mednarodni akt je tisti, ki vzpostavlja pravice in obveznosti po mednarodnem pravu. Pravno zavezujoči mednarodni akti so mednarodne pogodbe in enostavni sporazumi.

Med druge mednarodne akte sodijo tudi pravno nezavezujoči mednarodni akti, pri čemer naslov mednarodnega akta ne določa njegove pravne narave. Ta se presoja glede na njegovo vsebino.

Poleg sklepanja mednarodnih aktov zakon ureja tudi njihovo izvajanje.

Drugi odstavek določa, da se glede vprašanj, povezanih s sklepanjem in izvajanjem mednarodnih aktov, ki niso urejena s tem zakonom, uporabljajo pravila mednarodnega prava, še posebej Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb (1969).

K 2. členu (informacija v zvezi s postopki po tem zakonu)

Člen določa, da informacije, dokumenti in akti iz postopkov po tem zakonu ali v zvezi s temi postopki niso javnega značaja, če ta zakon ne določa drugače. Za dokumente ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, se poleg tega uporablja 45.a člen zakona, ki ureja zunanje zadeve.

Že v dosedanji praksi je veljalo, da informacije in dokumenti v zvezi s sklepanjem mednarodnih pogodb niso take narave, da bi jih bilo mogoče razkrivati javnosti. S tem bi se lahko prejudiciral potek pogovorov ali pogajanj o mednarodnem aktu, ne samo z vidika Slovenije, temveč tudi drugih držav ali subjektov mednarodnega prava, s katerimi se Slovenija neformalno ali formalno usklajuje oziroma pogaja.

V nekaterih primerih so se sicer določena gradiva pri sklepanju mednarodnih aktov označevala s stopnjami tajnosti, vendar je bilo ugotovljeno, da splošno načelo, da je na tem področju javno vse, kar ni izrecno označeno s stopnjo tajnosti, ni ustrezno in ni v skladu z mednarodno prakso. Na področju mednarodnih aktov so namreč v veliki večini za njihovo sklepanje pristojni organi, ki ne delujejo na področjih, za katera se uporablja zakonodaja o tajnih podatkih, kar pa ne pomeni, da bi morale biti informacije v zvezi z mednarodnimi akti, ki jih sklepajo, javne.

Na drugi strani pa je bilo ugotovljeno, da tudi zakonodaja s področja dostopa do informacij javnega značaja ne ustreza posebnostim tega področja; v praksi so se namreč pojavljale določene nejasnosti pri uporabi te zakonodaje na tem področju, Slovenija pa je pri tem tvegala izgubo zaupanja pri svojih mednarodnih partnerjih. Zato je smiselno to vprašanje izrecno urediti za to področje posebej v tem zakonu.

Pri tem bi morale veljati splošno načelo, da informacije v zvezi s postopki sklepanja mednarodnih aktov niso javno dostopne, če ni v tem zakonu določeno drugače. Ureditev po tem členu zato splošno določa, da se take informacije ne razkrivajo, kar pa ne pomeni, da sploh niso javno dostopne. Zakon namreč za mednarodne pogodbe v skladu z ustavo določa objavo v državnem uradnem listu, prav tako določa možnost objave v tem listu tudi za druge vrste mednarodnih aktov. Poleg tega določa objavo tudi v predhodnih fazah sklepanja, na primer kadar gre za

začasno uporabo. Mednarodne pogodbe, pri katerih je določen depozitar, se poleg tega objavljajo na spletnih straneh depozitarjev že, ko so podpisane.

Drugi odstavek določa, da je ureditev po tem zakonu ločena od ureditve po zakonu, ki ureja zunanje zadeve, ki že določa odstopanje od splošne ureditve za dokumente s področja zunanje politike, zato je treba v tem zakonu posebej določiti nadaljnjo uporabo obstoječe ureditve za dokumente ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve.

K 3. členu (pobuda in mnenje o pravni naravi mednarodnega akta):

Prvi odstavek določa, da se postopek sklenitve mednarodnega akta začne s pobudo.

Drugi odstavek opredeljuje subjekt, ki lahko po tem zakonu da pobudo za sklenitev mednarodnega akta. Republika Slovenija je subjekt mednarodnega prava. Upravni in državni organi subjektiviteto izvajajo v imenu in za račun Republike Slovenije. Prav tako mednarodnopravno subjektiviteto izvajajo tisti organi, na katere je bilo z zakonom preneseno pooblastilo za opravljanje državnih in upravnih nalog (na primer javne agencije, javni skladi). Zato je pobudnik lahko samo upravni organ ali drug državni organ.

Tretji odstavek določa, da v primeru, če je pobudnik drug državni organ, pobudo v obravnavo prevzame vsebinsko pristojni upravni organ in o njej odloči. Po Zakonu o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23; v nadaljevanju Zakon o državni upravi) so upravni organi v Republiki Sloveniji tisti organi, ki opravljajo upravne naloge: ministrstva, organi v sestavi ministrstev in upravne enote.

Državni organi so predsednik republike, predstavniška organa državni zbor in državni svet, državna uprava (vlada, predsednik vlade, ministrstva, vladne službe, organi v sestavi ministrstev in upravne enote), ustavno sodišče, sodišča (vrhovno sodišče, višje sodišče, okrajno sodišče, okrajno sodišče, delovna in socialna sodišča) ter drugi državni organi in pravne osebe javnega prava (javne agencije, javni skladi, izvajalci socialnega zavarovanja).

Četrty odstavek določa obveznost pristojnega organa, da na začetku postopka pridobi mnenje ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, o pravni naravi mednarodnega akta, ki ga pripravi njegova notranjeorganizacijska enota, pristojna za mednarodno pravo. Od mnenja o pravni naravi je odvisen postopek sklenitve mednarodnega akta.

Peti odstavek določa, da se mnenje da samo, če pobudnik ministrstvu, pristojnemu za zunanje zadeve predloži osnutek besedila ali vsaj bistvene elemente mednarodnega akta.

II. POGLAVJE: PRAVNO ZAVEZUJOČI AKTI

1. podpoglavje: MEDNARODNE POGODBE

K 4. členu (mednarodna pogodba)

Člen opredeljuje mednarodno pogodbo v skladu z Dunajsko konvencijo o pravu mednarodnih pogodb (1969).

Mednarodna pogodba je pravno zavezujoča ter ustvarja pravne posledice in nove pravne obveznosti. Sklenjena mora biti v pisni obliki. Zanje veljajo pravila mednarodnega prava. Bistveno

pa je, da imata pogodbeni stranki namen doseči soglasje o predmetu pogodbe (sporazum). Bolj podrobna opredelitev pravne narave mednarodne pogodbe je pojasnjena v obrazložitvi k 1. členu.

K 5. členu (začetek postopka sklenitve mednarodne pogodbe)

Člen določa začetek postopka za sklenitev mednarodne pogodbe. Začne ga predlagatelj, to je vsebinsko pristojni upravni organ, kot izhaja iz obrazložitve k 2. členu.

K 6. členu (predlog za sklenitev mednarodne pogodbe)

Prvi odstavek določa vsebino predloga za sklenitev mednarodne pogodbe.

Drugi odstavek določa, da mora biti predlog medresorsko usklajen. Soglasja ni mogoče dati na predlog, ki ni predhodno usklajen z drugimi organi, na področja katerih vsebinsko posega mednarodna pogodba.

Tretji odstavek določa, da osnutek mednarodne pogodbe ni obvezna sestavina predloga. Če predlagatelj ne predloži osnutka, mora predlog vsebovati vsaj bistvene elemente mednarodne pogodbe.

Četrti odstavek določa, da mora biti predlogu priloženo pisno soglasje ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve. Soglasje ni potrebno, če je predlagatelj ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

Peti odstavek določa, da sta za ratifikacijo mednarodne pogodbe pristojna državni zbor ali vlada. Ko je za ratifikacijo mednarodne pogodbe pristojen državni zbor, mora vlada predlog za sklenitev mednarodne pogodbe poslati delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko, v potrditev. K predlogu za sklenitev mednarodne pogodbe je treba priložiti soglasje ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, ki se nanaša na zunanjepolitično in mednarodnopravno primernost sklenitve pogodbe.

K 7. členu (delegacija za pogajanja in njena pooblastila)

Prvi odstavek pojasnjuje, da je del predloga za sklenitev mednarodne pogodbe tudi predlog za sestavo delegacije. Če se spremeni sestava delegacije, lahko o tem odloča vlada brez predhodnega soglasja ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve.

Drugi odstavek določa, da pooblastilo delegaciji obsega delovanje med pogajanja v skladu s stališči in pooblastili vlade. Besedila se ne sme usklajevati brez pooblastila vlade za pogajanja.

Tretji odstavek določa, da če se med pogajanja pojavijo nova vprašanja, ki jih predlog za sklenitev ne zajema in so bistvena, je treba pridobiti novo stališče vlade, pogajanja pa se preložijo, dokler ni pridobljeno novo stališče vlade. Bistveni elementi mednarodne pogodbe so določitev predmeta pogodbe, soglasje volje pogodbenih strank, izkazan namen ustanoviti obveznosti po mednarodnem pravu in pisna oblika pogodbe.

Četrti odstavek se razlaga skupaj s petim odstavkom 5. člena tega zakona in določa, da če vlada med postopkom oblikuje nova stališča za pogajanja o mednarodni pogodbi, ki jo ratificira državni zbor, jih mora predložiti v potrditev delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko.

Peti odstavek določa obveznost skrbnega pregleda besedila v vseh jezikovnih različicah, če te obstajajo, pred parafiranjem. Posebej je to pomembno pri dvostranskih mednarodnih pogodbah.

Verodostojnost besedila mednarodne pogodbe potrdi vodja delegacije za pogajanje s parafiranjem, s podpisom zapisnika o uskladitvi besedila ali s sprejetjem mednarodne pogodbe.

K 8. členu (poročilo o končanih pogajanjih)

Prvi odstavek določa, da pristojni upravni organ, odvisno od stopnje skladnosti izpogajanega besedila mednarodne pogodbe s predlogom, presodi, ali je treba pripraviti poročilo. Poročilo se predloži tudi v primeru, ko pogajanja niso uspela. Poročilo se z usklajenim besedilom mednarodne pogodbe pošlje v obravnavo vladi.

Drugi odstavek omogoča, vendar ne zavezuje, da vlada pošlje poročilo v seznanitev tudi delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko.

K 9. členu (podpis ali sprejetje mednarodne pogodbe)

Člen opredeljuje trenutek sklenitve mednarodne pogodbe in ureja notranjepravni postopek podpisa ter pooblastila za sklenitev. V razmerju do Zakona o Vladi Republike Slovenije je ta zakon *lex specialis*. Pravo mednarodnih pogodb pa ureja mednarodnopravno dimenzijo podpisa. Polno pooblastilo za podpis mednarodne pogodbe (ang. *full powers*) je po pravu mednarodnih pogodb dokument, ki se predloži kot izkaz, da je oseba, ki je v njem navedena, pooblaščen za zastopanje svoje države pri opravljanju določenih dejanj v zvezi s sklenitvijo pogodbe, zlasti pri njenem podpisu. Predložitev polnih pooblastil je temeljno jamstvo za predstavnike drugih držav, da imajo opravka z osebo, ki ima potrebna pooblastila. Na podlagi teleološke razlage alternativno določanje podpisnikov ni mogoče. Pooblaščenje za podpis mednarodne pogodbe ali sprejetje njenega besedila se šteje kot tekoči posel vlade. Prvi odstavek opredeljuje, da mednarodno pogodbo, pri kateri je doseženo soglasje glede njene vsebine, lahko podpiše samo pooblaščen oseba oziroma sprejme njeno besedilo v primeru večstranskih pogodb, katerih besedilo se sprejme na mednarodnih konferencah.

Drugi odstavek določa, da mora biti pooblaščen oseba v pooblastilu navedena poimensko. Poimensko pooblaščen morajo biti tudi predsednik republike, predsednik vlade in minister, pristojen za zunanje zadeve, ne glede na splošne pravne akte oziroma določbe prava mednarodnih pogodb.

Tretji odstavek določa, da osebi, ki jo je vlada poimensko pooblastila za podpis, minister, pristojen za zunanje zadeve, izda pisno listino, ki izkazuje, da je vlada to osebo pooblastila za podpis ali sprejetje besedila. Podpisnik se lahko spremeni, vlada pa mora o tem izdati nov sklep.

Četrty odstavek omogoča, vendar ne zavezuje, da se stalnemu predstavniku Republike Slovenije pri Evropski uniji izda splošno pooblastilo za podpis ali sprejetje besedil mednarodnih pogodb, ki se sklepajo v okviru Evropske unije.

K 10. členu (posebne določbe o začasni uporabi)

Prvi odstavek ureja nekatere posebnosti v zvezi z začasno uporabo, katere odobritev je sicer urejena v okviru predloga za sklenitev mednarodne pogodbe. Drugače od prejšnje ureditve je sedaj v skladu s prvim odstavkom mogoče odobriti tudi začasno uporabo pogodb iz ratifikacijske pristojnosti državnega zbora, če bi pobudo za sklenitev take pogodbe potrdil njegov odbor, pristojen za zunanjo politiko, vendar samo tistih delov oz. določb, ki ne narekujejo sprejetja ali spremembe zakonov. To pomeni možnost začasne uporabe mednarodne pogodbe v celoti, če nobena njena določba ne narekuje sprejetja ali spremembe zakonov. Podobna je bila ureditev v prvotnem Zakonu o zunanjih zadevah iz leta 1991.

Drugi odstavek ureja objavo določb mednarodne pogodbe, ki se začasno uporabljajo, in sicer skupaj z odločitvijo o njeni odobritvi (sklep vlade ali odločitev državnega zbora). Objava je potrebna zaradi mednarodnopravne enakovrednosti učinkovanja začasne uporabe po 25. členu DKPMP z veljavnostjo po 24. členu DKPMP – za obe se namreč uporablja 26. člen DKPMP (glej smernico 6 Komisije za mednarodno pravo glede začasne uporabe mednarodnih pogodb iz leta 2021:

https://legal.un.org/docs/?path=../ilc/texts/instruments/english/commentaries/1_12_2021.pdf&lang=EF).

Zakon o sklepanju mednarodnih pogodb na podlagi 14. člena določa, da morajo biti mednarodne pogodbe objavljene pred njihovo uveljavitvijo po mednarodnem pravu, kar je v skladu s slovensko ustavno ureditvijo. Drugi odstavek se pri obliki take objave zgleduje po dosedanji praksi objavljanja sklepov o objavi iz 77. člena ZZZ-1, dopušča pa tudi druge oblike objave, objavo je na primer mogoče izvesti hkrati z ratifikacijo pogodbe, če gre na primer za večstransko pogodbo, pri kateri je začasna uporaba dogovorjena tako, da se lahko začne šele po nacionalni ratifikaciji. Temeljno vprašanje pri tovrstni objavi je zagotovitev končnega besedila mednarodne pogodbe, posebej če naj se začasno uporablja od podpisa.

Tretji odstavek ureja položaj, ko se začasna uporaba dogovori v ločenem dogovoru od pogodbe, ki bi se v skladu z njim začasno uporabljala, na primer v posebnem protokolu, izmenjavi not. Za dogovor o začasni uporabi velja enak postopek kot za pogodbo, katere začasno uporabo se z njim ureja. Smiselna uporaba je določena zaradi specifične pobude za sklenitev takega dogovora, ki določa zgolj začasno uporabo določb druge pogodbe. Tak akt se objavi pred začetkom začasne uporabe skupaj z določbami pogodbe, ki bi se začasno uporabljala.

K 11. členu (ratifikacija)

V mednarodnem pravu je ratifikacija postopek, s katerim država izrazi svoje soglasje, da jo mednarodna pogodba zavezuje. Pri dvostranskih pogodbah je običajna izmenjava verbalnih not o zaključenih notranjopravnih postopkih, potrebnih za začetek veljavnosti mednarodne pogodbe, lahko pa tudi listin o ratifikaciji. Pri večstranskih pogodbah pa je običajen postopek tak, da depozitar zbere ratifikacije vseh držav in o tem obvešča vse pogodbene stranke.

Člen ureja notranjopravno ratifikacijo mednarodnih pogodb, ki je zadnji korak v postopku odobritve mednarodne pogodbe. Ko je notranjopravna ratifikacija končana, se lahko izvede ratifikacija po mednarodnem pravu.

Prvi odstavek določa, da postopek ratifikacije vodi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve. Predlog za ratifikacijo da predlagatelj, to je organ, ki je prvotno predlagal sklenitev mednarodne pogodbe. Predlog predlagatelja mora biti predhodno vsebinsko medresorsko usklajen.

Drugi odstavek določa, kaj mora vključevati akt o ratifikaciji. Besedilo mednarodne pogodbe se objavi v slovenskem in v enem od uradnih jezikov druge pogodbenice ali v svetovnem izvirnem jeziku, ki v skladu s pogodbo prevlada ob razlikah pri njeni razlagi. Če slovenski jezik ni izvirni jezik, se ob izvirniku objavi tudi prevod v slovenskem jeziku. To pomeni, da je vedno objavljeno besedilo v slovenskem jeziku in v tujem jeziku. Uradni pregled besedil mednarodnih pogodb, ki se objavljajo v državnem uradnem listu zagotavlja Stalna koordinacijska skupina za redakcijo slovenskih besedil mednarodnih aktov, ki se objavljajo v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pri dvostranskih mednarodnih pogodbah se besedilo mednarodne pogodbe objavi v uradnih jezikih obeh pogodbenic in/ali v tretjem jeziku, ki ni uradni jezik nobene od pogodbenic; takrat je potreben prevod v slovenščino. Pri večstranskih mednarodnih pogodbah redko obstaja slovenska jezikovna različica mednarodne pogodbe, zato je vedno potreben prevod iz izvirnega jezika v

slovenski jezik. Mednarodne pogodbe, ki jih sklepajo v okviru članstva v Evropski uniji in so že bile objavljene v Uradnem listu Evropske unije, so vedno objavljene tudi v slovenskem jeziku.

Tretji odstavek določa, da kadar je besedilo mednarodne pogodbe že bilo objavljeno v uradnem listu, in sicer kadar gre za mednarodne pogodbe, ki jih sklepa Evropska unija, ali za začasno uporabo, se v aktu o ratifikaciji navede sklic na objavo.

Četrty odstavek določa, da morajo biti v aktu o ratifikaciji navedeni organi, ki skrbijo za izvajanje mednarodne pogodbe. Ti organi niso nujno tudi organi, ki bodo mednarodno pogodbo neposredno izvajali, pač pa izvajanje koordinirajo ali na drug ustrezen način poskrbijo, da se mednarodna pogodba izvaja. Odstavek določa tudi druge elemente, ki jih vsebujejo členi akta o ratifikaciji: pridržke in izjave, morebitno uskladitev notranjih predpisov, navodila za izvajanje mednarodne pogodbe, način zagotovitve sredstev za njeno izvajanje in pooblastilo za izdajanje predpisov za njeno izvajanje. Glede na to, da organ, ki skrbi za izvajanje ni nujno organ, ki bo mednarodno pogodbo neposredno izvajal, se lahko v akt vključijo tudi členi o tem, kako naj posamezni organi mednarodno pogodbo izvajajo. Pooblastilo za izdajo predpisov pomeni, da je treba zagotoviti pravno podlago za izdajo notranjih predpisov za izvajanje mednarodne pogodbe. Za razliko od druge alineje se ta alineja nanaša na nove predpise. V skladu z mnenjem Ustavnega sodišča Republike Slovenije mnenje RM-1/17 (Škrk) – definicija akta o ratifikaciji.

Akt o ratifikaciji mednarodne pogodbe mora biti ustrezno in natančno obrazložen, medresorsko usklajen in lektoriran. Predlagatelj mora tudi preveriti in pojasniti, ali je treba zaradi ratifikacije mednarodne pogodbe spremeniti notranjo zakonodajo ali sprejeti novo.

Peti odstavek določa, da je pristojnost državnega zbora za ratifikacijo mednarodne pogodbe odvisna od tega, ali se z mednarodno pogodbo ureja vsebina, ki se v Republiki Sloveniji ureja z zakonom. Merili, na podlagi katerih je teoretično postavljena meja med materijo, ki se ureja v zakonu, in materijo, ki je prepuščena podzakonskemu urejanju, sta 87. člen ustave, ki določa, da pravice in obveznosti državljanov ter drugih oseb določa državni zbor samo z zakonom, in drugi odstavek 120. člena ustave, ki določa, da upravni organi opravljajo svoje delo samostojno v okviru in na podlagi ustave in zakona (postopkovna pravila upravnih organov). Besedilo petega odstavka se v zvezi z zakonsko materijo mednarodne pogodbe zgleduje po besedilu prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah EU.

Z zakonom je treba ratificirati tudi tiste mednarodne pogodbe, katerih ratifikacija ima finančne posledice v obliki dodatnega zadolževanja poleg tistega, predvidenega v določenem proračunskem (finančnem) obdobju (proračun 1 + 1 leto), in katerih ratifikacija ima večletne finančne posledice in nove finančne posledice (če niso že vključene v obstoječe proračune upravnih organov).

Šesti odstavek določa, da vse druge mednarodne pogodbe ratificira vlada. Gre za mednarodne pogodbe, katerih vsebina v skladu z ustavo ne spada v pristojnost državnega zbora ali za njihovo izvajanje ni treba zagotoviti novih proračunskih sredstev.

Sedmi odstavek določa, da lahko vlada ratificira tudi spremembe mednarodnih pogodb, ki so sicer bile ratificirane z zakonom. Gre za manjše tehnične spremembe, katerih posledica ni sprememba obstoječe notranje zakonodaje ali sprejetje nove. S tem se omogoča hitrejši postopek za njihovo izvajanje.

Osmi odstavek določa, da lahko vlada pošlje delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko, tudi tiste mednarodne pogodbe, katerih ratifikacija je v njeni pristojnosti. To lahko naredi na lastno pobudo ali na njegovo zaprosilo.

Deveti odstavek določa, da lahko vlada v posebej utemeljenih primerih državni zbor zaprosi za prednostno obravnavo zakona o ratifikaciji. Posebej utemeljeni primeri so na primer tisti, ki pomenijo preprečitev nastanka neposredne škode za državo, nevarnost za človeška življenja, ko je akt treba sprejeti v določenem časovnem roku.

K 12. členu (pristop k mednarodni pogodbi)

Pristop je dejanje, s katerim država sprejme ponudbo ali možnost, da postane pogodbenica mednarodne pogodbe, o kateri so se že pogajale in jo podpisale druge države. Ima enak pravni učinek kot ratifikacija. Pristop se običajno izvede po začetku veljavnosti mednarodne pogodbe.

Postopek pristopa se vedno začne na predlog pristojnega upravnega organa, ki pripravi osnutek akta za ratifikacijo v skladu z 10. členom tega zakona.

K 13. členu (pridrži in izjave)

Prvi odstavek določa, da o vložitvi, spremembi ali umiku pridržka k mednarodni pogodbi odloča isti organ, ki je pristojen za njeno ratifikacijo. Mnenje o tem, ali gre za pridržek ali izjavo, daje notranjeorganizacijska enota ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, pristojna za mednarodno pravo. Pridrži se obravnavajo v okviru ratifikacijskega postopka, zato med drugim veljajo določbe tega zakona, ki urejajo predlog za sklenitev mednarodne pogodbe in ratifikacijo.

Drugi odstavek določa, da o izjavah k mednarodni pogodbi odloča vlada. Po mednarodnem pravu pridržki v nekaterih primerih niso dopustni, kot na primer h konvencijam o človekovih pravicah.

K 14. členu (ugovori k pridržkom ali izjavam drugih držav)

Odločitve o ugovorih k pridržkom ali izjavam drugih držav se potem, ko je sprejet predlog, da bodo dani, uskladijo z ministrstvom, ki je vsebinsko pristojno glede na vsebino mednarodne pogodbe, in vsebinsko pristojno notrajeorganizacijsko enoto ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve. Odločitve o ugovorih sprejema ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve. Z ugovorom se ohranja besedilo mednarodne pogodbe, kot ga je ratificirala Republika Slovenija.

K 15. členu (objava mednarodnih pogodb)

Prvi odstavek določa, da mora biti mednarodna pogodba objavljena, preden začne veljati po mednarodnem pravu. Objaviti je treba tudi tiste mednarodne pogodbe, ki se uporabljajo začasno.

Če je bilo besedilo mednarodne pogodbe že bilo objavljeno v državnem uradnem listu (mednarodne pogodbe, ki jih sklepa Evropska unija, mednarodne pogodbe, ki se začasno uporabljajo), drugi odstavek določa, da mora akt o ratifikaciji vsebovati trajno aktivno povezavo na že objavljeno besedilo mednarodne pogodbe.

Tretji odstavek določa, da se tehnične spremembe mednarodnih pogodb (na primer sprememba tehničnih prilog k mednarodnim pogodbam, sprememba znamčenja) lahko objavijo v državnem uradnem listu.

K 16. členu (objava drugih relevantnih informacij v zvezi z mednarodno pogodbo)

Ta člen določa možnost objave drugih relevantnih informacij v zvezi z mednarodno pogodbo. To so predvsem ugovori k pridržkom, umiki ugovorov k pridržkom izjave, suspenzi, informacije o

tem, ali je katera od držav ugovarjala slovenskemu pridržku in s kakšnim učinkom ali če je Republika Slovenija ugovarjala proti pridržku kakšne druge države in s kakšnim učinkom.

Objava je mogoča na predlog pristojnega organa ali na pobudo ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve.

K 17. členu (privolitev države, da jo mednarodna pogodba zavezuje)

Prvi odstavek določa način, kako lahko Republika Slovenija izrazi privolitev, da jo mednarodna pogodba zavezuje. 107. člen ustave govori o tem, da predsednik republike v okviru svojih pristojnosti, med drugim izdaja listine o ratifikaciji. Listina o ratifikaciji je nadpomenka za vse listine, in sicer listine o ratifikaciji, sprejetje, pristopu in potrditvi. Listina o ratifikaciji je le ena od oblik izraza privolitve. Pogostejša je izmenjava diplomatskih not, zato je v tem členu posebej navedena.

Drugi odstavek določa, da ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, pripravi diplomatsko noto ali listino o ratifikaciji, poskrbi za podpis listine in njeno deponiranje.

K 18. členu (začetek veljavnosti mednarodne pogodbe)

Prvi odstavek določa, da začne mednarodna pogodba veljati, ko je izpolnjen pogoj za začetek veljavnosti, in sicer v skladu s pogodbo ali v skladu s tem zakonom.

Drugi odstavek določa, da v primeru, če mednarodna pogodba ne vsebuje določbe o začetku veljavnosti, velja domneva, da začne mednarodna pogodba veljati za Republiko Slovenijo takrat, ko so vse države skleniteljice privolile, da jih mednarodna pogodba zavezuje.

K 19. členu (objava obvestila o veljavnosti ali uporabi)

Člen določa, da ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, objavi obvestilo o začetku veljavnosti, obvestilo o prenehanju veljavnosti in obvestilo prenehanju uporabe mednarodne pogodbe. Pri mednarodnih pogodbah ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, objavi, da je mednarodna pogodba EU začela veljati za Republiko Slovenijo. Mednarodne pogodbe EU, ki so v mešani pristojnosti med državami članicami in EU, so v evidencah EU kot mešane pogodbe.

K 20. členu (registracija)

Prvi odstavek določa, da se mednarodna pogodba registrira v skladu z mednarodnim pravom in pravili registra mednarodne pogodbe.

Drugi odstavek določa, da za registracijo mednarodne pogodbe skrbi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

Če drug državni organ razpolaga z izvornikom mednarodne pogodbe, ga mora brez odlašanja poslati na ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, in sicer na notranjo organizacijsko enoto, pristojno za mednarodno pravo.

K 21. členu (izvajanje mednarodne pogodbe)

Prvi odstavek določa, da za izvajanje mednarodnih pogodb skrbi vlada s pomočjo pristojnih upravnih organov. Ti organi niso nujno tudi organi, ki bodo mednarodno pogodbo neposredno izvajali, pač pa izvajanje koordinirajo ali na drug ustrezen način poskrbijo, da se mednarodna

pogodba izvaja. Namen tega člena je zagotoviti spremljanje izvajanja sklenjenih mednarodnih pogodb. Organi, ki skrbijo za izvajanje, so praviloma navedeni v aktu o ratifikaciji.

Drugi odstavek določa, da pristojni upravni organi lahko vlado seznanjajo z izvajanjem mednarodnih pogodb s svojega delovnega področja na svojo pobudo ali na zahtevo vlade. Gradivo, v katerem pristojni upravni organ vlado seznanja z izvajanjem, mora biti usklajeno z ministrstvom, pristojnim za zunanje zadeve. V skladu s sklepom vlade št. 56100-2/2012/3 z dne 12. 12. 2012 morajo upravni organi dvakrat letno (30. junija in 31. decembra vsako leto) poročati ministrstvu, pristojnemu za zunanje zadeve, o stanju sklepanja mednarodnih pogodb in drugih mednarodnih aktov v obliki elektronskega ažuriranja že poslanih podatkov.

Tretji odstavek določa, da vlada lahko seznanja državni zbor z izvajanjem mednarodne pogodbe, ki jo je ratificiral državni zbor, na svojo pobudo ali na zahtevo državnega zbora.

K 22. členu (sprememba mednarodne pogodbe)

Člen določa, da za postopek spremembe mednarodne pogodbe velja smiselno enak postopek, kot velja za njeno sklenitev.

K 23. členu (popravek napake v besedilu mednarodne pogodbe)

Člen določa, da se glede popravka napak v besedilu mednarodne pogodbe uporablja pravo mednarodnih pogodb. Konvencija o pravu mednarodnih pogodb v 79. členu določa, da če besedilo mednarodne pogodbe vsebuje napako, se ta popravi, razen če se države ne odločijo za drug način popravljanja, in sicer tako, da se besedilo ustrezno popravi in popravek parafirajo pravilno pooblaščen predstavniki, da se sestavi listina ali se izmenjajo listine, v katerih je naveden popravek, za katerega je bilo dogovorjeno, da se naredi, ali se sestavi popravljen besedilo celotne mednarodne pogodbe po postopku, ki je veljal za prvotno besedilo. Če gre za mednarodno pogodbo, za katero je določen depozitar, ta uradno obvesti države podpisnice in države skleniteljice o napaki in predlogu za njen popravek ter določi ustrezen rok za ugovor zoper predlagani popravek. Če ob izteku tega roka: a) ni nobenega ugovora, depozitar popravi besedilo in parafira popravek, sestavi zapisnik o popravku besedila ter njegovo kopijo pošlje pogodbenicam in državam, ki to lahko postanejo; b) depozitar prejme ugovor, o njem obvesti države podpisnice in države skleniteljice. To pravilo uporablja tudi, če se pri besedilu, katerega verodostojnost je bila potrjena v dveh ali več jezikih, ugotovi neskladje, glede katerega se države podpisnice in države skleniteljice strinjajo, da ga je treba odpraviti.

Popravljen besedilo *ab initio* zamenja besedilo z napakami, razen če se države podpisnice in države skleniteljice ne odločijo drugače. O popravku besedila mednarodne pogodbe, ki je bila registrirana, se uradno obvesti Sekretariat Združenih narodov. Če se ugotovi napaka v overjeni kopiji mednarodne pogodbe, depozitar sestavi zapisnik o popravku in njegovo kopijo pošlje državam podpisnicam in državam skleniteljicam.

K 24. členu (prenehanje veljavnosti in začasno prenehanje uporabe)

Prvi odstavek določa, da o prenehanju veljavnosti ali začasnem prenehanju uporabe (uvedba/odprava suspenza) mednarodne pogodbe odloči vlada. Pri tem se smiselno uporablja postopek za njeno sklenitev, to je na predlog pristojnega ministrstva, ki mora biti usklajen z ministrstvom, pristojnim za zunanje zadeve. Če preneha veljati ali se začasno preneha uporabljati posamezni del mednarodne pogodbe, preostala mednarodna pogodba velja naprej.

Drugi odstavek določa, da je za prenehanje veljavnosti mednarodne pogodbe, za ratifikacijo katere je pristojen državni zbor, potrebno soglasje pristojnega delovnega telesa državnega zbora, pristojnega za zunanjo politiko.

K 25. členu (neskladje mednarodne pogodbe in notranjega prava)

Prvi odstavek določa, da morajo biti določbe zakona ali drugega predpisa v skladu z določbami mednarodne pogodbe, to izhaja iz načela o primatu mednarodnega prava. V skladu s tem se preverja skladnost zakona oziroma drugega predpisa z mednarodnim pravom že v fazi sklepanja mednarodne pogodbe. Praviloma se zakon ali drug predpis, ki ga je zaradi ratifikacije mednarodne pogodbe treba spremeniti, spremeni pred začetkom postopka ratifikacije. Ratifikacija je namreč trenutek, ko mednarodna pogodba preide v notranji pravni red in postane njegov del.

Drugi odstavek določa, da se do spremembe ali dopolnitve zakona ali drugega predpisa v delu, ki je v nasprotju z mednarodno pogodbo, uporablja samo mednarodna pogodba.

K 26. členu (smiselna uporaba določb)

Člen ureja smiselno uporabo določb tega poglavja za sklenitev mednarodne pogodbe na zasedanjih meddržavnih teles, v mednarodnih organizacijah, na mednarodnih konferencah ali za pristop k mednarodni pogodbi.

Ob pristopu k mednarodni pogodbi pomeni vložitev predloga akta o njeni ratifikaciji v sprejetje hkrati tudi vložitev predloga za pristop k pogodbi.

K 27. členu (mednarodne pogodbe v okviru članstva Republike Slovenije v Evropski uniji)

Člen določa, da se za sklepanje pogodb v okviru članstva Republike Slovenije v Evropski uniji smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije, in tega zakona.

K 28. členu (hramba in evidenca)

Člen določa, da ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, hrani in evidentira mednarodne pogodbe in druge mednarodne akte ter opozarja na obveznost pristojnih upravnih organov, da mu posredujejo njihov izvornik ali overjeno kopijo najpozneje v desetih delovnih dneh.

2. Podpoglavje: ENOSTAVNI SPORAZUMI

K 29. členu (informacija o nameravani sklenitvi enostavnega sporazuma)

Prvi odstavek določa, da je enostavni sporazum mednarodni akt, ki je sklenjen v pisni obliki za izvajanje mednarodnih pogodb, s katerim se ne prevzemajo nove pravne obveznosti, ampak se podrobneje opredeljujejo že prevzete obveznosti iz mednarodnih pogodb.

Drugi odstavek določa, da mora pristojni upravni organ pripraviti informacijo o nameravani sklenitvi enostavnega sporazuma, ki jo sprejme vlada in ji, če je to mogoče, priložiti njegovo besedilo.

Tretji odstavek določa, da mora biti informaciji priloženo pisno soglasje ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve. Soglasje ni potrebno, če je predlagatelj ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve.

Četrty odstavek določa, da informacijo o nameravani sklenitvi enostavnega sporazuma sprejme vlada.

K 30. členu (začetek veljavnosti enostavnega sporazuma in začasna uporaba)

Prvi odstavek določa, da če je informaciji o nameravani sklenitvi sporazuma priloženo končno besedilo enostavnega sporazuma, vlada njegovo besedilo odobri. Enostavni sporazum lahko tako začne veljati že z dnem podpisa, če mednarodna pogodba, na kateri temelji, ne določa drugače.

Drugi odstavek določa, da če informaciji ni priloženo končno besedilo enostavnega sporazuma, ga vlada po podpisu potrdi s sklepom. V tem primeru se lahko določbe enostavnega sporazuma začasno uporabljajo z dnem podpisa, če se je vlada s tem strinjala ob obravnavi informacije o nameravani sklenitvi.

K 31. členu (objava enostavnega sporazuma)

Člen določa, da o tem, ali se enostavni sporazum objavi ali ne, odloča predlagatelj sklenitve enostavnega sporazuma ali pa vlada s tem, da v informaciji o nameravani sklenitvi enostavnega sporazuma navede, da se ta objavi. Odločitev o objavi je izbirna. V državnem uradnem listu se objavi besedilo enostavnega sporazuma. Objavi se njegov izvirnik ali overjena kopija. Enostavni sporazumi niso predpisi (zanje velja obveznost objave), zato je mogoča odločitev o tem, ali se objavijo ali ne.

K 32. členu (sprememba enostavnega sporazuma)

Za spremembe enostavnih sporazumov se smiselno uporabljajo določbe 28. člena tega zakona.

K 33. členu (prenehanje veljavnosti ali začasno prenehanje veljavnosti enostavnega sporazuma)

Člen določa, da o prenehanju veljavnosti ali začasnem prenehanju uporabe enostavnega sporazuma odloči vlada.

K 34. členu (hramba in evidenca enostavnega sporazuma)

Člen določa, da se za hrambo in evidenco enostavnih sporazumov smiselno uporabljajo določbe 28. člena tega zakona.

3. Podpoglavje: POSEBNI POSTOPKI

K 35. členu (postopek v zvezi s popravki mednarodnih pogodb)

Prvi odstavek določa, da se za popravke besedil mednarodnih pogodb in besedil aktov o ratifikaciji smiselno uporabijo določbe zakona, ki ureja državni uradni list, in sicer: Odredbe za objavo popravkov besedil mednarodnih pogodb daje na predlog ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, generalni sekretar državnega zbora oziroma generalni sekretar vlade, če je pogodbo ratificirala Vlada Republike Slovenije. To velja tudi za napake v besedilu mednarodne pogodbe, za katere se uporablja pravo mednarodnih pogodb, ki jih ureja 23. člen tega zakona.

Drugi odstavek določa, da če se po končanem postopku ratifikacije ugotovijo vsebinske napake v besedilu mednarodne pogodbe, vključenem v akt o ratifikaciji, ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, začne postopek za spremembo akta o ratifikaciji. To velja za vsebinske napake, ki se

pojaviijo le na slovenski strani. Če so v besedilu podpisane pogodbe vsebinske napake, je treba spremeniti samo mednarodno pogodbo (22. člen).

K 36. členu (nasledstvo mednarodne pogodbe)

Prvi odstavek določa, da se ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, o nasledstvu mednarodne pogodbe v sodelovanju s pristojnimi upravnimi organi dogovori z drugo državo, mednarodno organizacijo ali depozitarjem mednarodne pogodbe.

Drugi odstavek določa, da vlada na predlog ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, sprejme predlog akta o notifikaciji nasledstva mednarodne pogodbe in ga pošlje v sprejetje državnemu zboru. Predlog akta o notifikaciji nasledstva vsebuje tudi navedbo pristojnih organov za izvajanje posamezne mednarodne pogodbe.

Tretji odstavek določa, da po začetku veljavnosti akta o nasledstvu ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, sklene pisni dogovor o nasledstvu mednarodne pogodbe z drugo državo ali mednarodno organizacijo oziroma notificira nasledstvo depozitarju mednarodne pogodbe.

K 37. členu (objava obvestila o nasledstvu mednarodnih pogodb)

Člen določa, da obvestilo o nasledstvu mednarodne pogodbe z datumom začetka veljavnosti za Republiko Slovenijo, ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve, objavi v državnem uradnem listu.

K 38. členu (nadaljnja uporaba drugih mednarodnih pogodb države predhodnice)

Člen v skladu z Ustavnim zakonom za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I in 45/94) določa, da se mednarodne pogodbe, ki jih je sklenila država predhodnica in jih Republika Slovenija ni formalnopravno nasledila in se nanašajo na Republiko Slovenijo, uporabljajo naprej. Če notranji predpisi niso v skladu z mednarodno pogodbo države predhodnice, se v skladu s 25. členom tega zakona uporablja mednarodna pogodba, razen če vlada začne postopek za spremembo ali dopolnitev zakona oziroma drugega predpisa ali za spremembo oziroma prenehanje veljavnosti mednarodne pogodbe. Razlog za to je morebitna zastarelost mednarodne pogodbe, zaradi katere njena nadaljnja uporaba ni smiselna; bolj smiselno je prenehanje njene uporabe in po potrebi sklenitev nove.

K 39. členu (druge odločitve v zvezi z mednarodnimi pogodbami in mednarodnim pravom)

Člen je namenjen zapolnitvi morebitnih vrzeli pri sprejemanju drugih odločitev, ki bi jih bilo treba sprejemati v zvezi z mednarodnimi pogodbami ali mednarodnim pravom. 65. člen DKPMP na primer določa postopek v zvezi z ničnostjo mednarodne pogodbe, prenehanjem njene veljavnosti, odstopom od nje ali začasnim prenehanjem njene uporabe, v okviru katerega pogodbenica o svoji zahtevi uradno obvesti druge pogodbenice, pri tem pa navede predlagani ukrep glede mednarodne pogodbe in razloge zanj. Tako se je morala Slovenija v preteklosti že odzvati na zahtevo druge pogodbenice v skladu s 60. členom DKPMP glede ničnosti mednarodne pogodbe, zaradi bistveno spremenjenih okoliščin pa je v skladu z 62. členom DKPMP tudi že uveljavljala začasno prenehanje uporabe določenih sporazumov. Člen je zastavljen splošno, da bi lahko zajel tudi morebitne druge okoliščine v povezavi z mednarodno pogodbo, običajnim mednarodnim pravom ali kogentnim mednarodnim pravom. Tako bi bila ustrezno urejena pravna podlaga za sprejemanje teh vrst odločitev (rezidualna pristojnost).

K 40. členu (sklepi in drugi akti mednarodnih organizacij ali institucij)

Člen določa, da se za uveljavitev drugih mednarodnih aktov, ki jih v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo, sprejemajo mednarodne organizacije ali institucije (na primer institucije z določeno mednarodnopravno subjektiviteto, ki ni na ravni mednarodne organizacije) sprejme zakon ali uredba. Tukaj gre predvsem za odločitve, ki se nanašajo na države in jim nalagajo ali omogočajo sprejetje notranje zakonodaje, s katero se zagotovi neposredno učinkovanje teh odločitev za fizične in pravne osebe. Pri tem velja spomniti, da se ta člen ne uporablja na primer za uveljavljanje odločitev Evropske unije ali izvajanje omejevalnih ukrepov, saj za to obstaja ločena zakonodaja.

III. POGLAVJE: PRAVNO NEZAVEZUJOČI MEDNARODNI AKTI

K 41. členu (informacija o nameravanem podpisu)

Pravno nezavezujoči mednarodni akti (ang. *non-legally binding international instruments*) so tisti mednarodni akti, ki ne vzpostavljajo pravic in obveznosti po mednarodnem pravu. Primeri pravno nezavezujočih mednarodnih aktov so na primer skupne izjave, memorandumi, pisma o nameri in drugi pravno nezavezujoči mednarodni akti, pri čemer ime akta ni odločilno za njegovo pravno naravo. Informacija o nameravanem podpisu pomeni predhodno seznanitev.

Prvi odstavek določa, da pristojni upravni organ po pridobitvi mnenja ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, o pravni naravi mednarodnega akta pripravi informacijo o nameravanem podpisu oziroma sklenitvi pravno nezavezujočega mednarodnega akta in ji priloži njegovo besedilo.

Drugi odstavek določa, da mora biti informaciji o nameravanem podpisu mednarodnega akta priloženo pisno soglasje ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, razen v primerih, ko je predlagatelj to ministrstvo.

Tretji odstavek določa, da se vlada z informacijo o nameravanem podpisu mednarodnega akta seznaní. Vlada torej pri pravno nezavezujočih aktih ne sprejme pobude, ampak se z informacijo o nameravanem podpisu mednarodnega akta le seznaní. O tem sprejme sklep.

K 42. členu (objava)

Ta člen določa možnost objave pravno nezavezujočega akta. Objava je mogoča na predlog pristojnega organa ali na pobudo ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve.

K 43. členu (spremembe)

Člen ureja, da se za spremembe pravno nezavezujočih mednarodnih aktov smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo spremembe mednarodnih pogodb.

K 44. členu (prenehanje učinkovanja)

Člen določa, da se pri pravno nezavezujočih mednarodnih aktih za prenehanje učinkovanja nekega akta, za razliko od mednarodnih pogodb, kjer se uporablja izraz prenehanje veljavnosti (začetek veljavnosti – ang. *entry into force*), uporablja izraz prenehanje učinkovanja (začetek učinkovanja – ang. *entry into effect*). Pravno nezavezujoči mednarodni akti ne ustanovljajo pravic in obveznosti po mednarodnem pravu, zaradi česar ni pravic in obveznosti, ki bi lahko prenehale veljati.

K 45. členu (hramba in evidenca)

Člen določa, da se za hrambo in evidenco pravno nezavezujočih mednarodnih aktov smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo hrambo in evidenco mednarodnih pogodb.

IV. POGLAVJE: PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

K 46. členu (izvajanje nasledene mednarodne pogodbe)

Člen določa, da se za izvajanje mednarodne pogodbe, ki jo je Republika Slovenija nasledila, uporabljajo določbe 20. člena tega zakona.

K 47. členu (prenehanje veljavnosti)

Prvi odstavek določa člene Zakona o zunanjih zadevah, ki prenehajo veljati z začetkom veljavnosti tega zakona.

Drugi odstavek določa, da se besedila mednarodnih pogodb, ki so bila objavljena od začetka veljavnosti Zakona o spremembah Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 31/15) do začetka veljavnosti tega zakona, objavijo tudi v jeziku, ki prevlada v primeru spora. Razlog za objavo je v večji preglednosti vseh jezikovnih različic, ki jih je treba upoštevati pri izvajanju mednarodne pogodbe in še posebej pri morebitnem razhajanju v tolmačenju mednarodne pogodbe, kjer je objava besedila, ki prevlada, še posebej pomembna s stališča uporabnika.

K 48. členu (začetek veljavnosti)

Člen določa *vacatio legis*.